ชื่อเรื่อง การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อสร้างเสริมความสามารถในการแก้ปัญหา

อย่างสร้างสรรค์สำหรับครูปฐมวัยในจังหวัดชัยนาท

ชื่อผู้วิจัย พัชรา พุ่มพชาติ

ปีที่วิจัย 2557

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1)พัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อสร้างเสริมความสามารถ ในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์สำหรับครูปฐมวัยในจังหวัดชัยนาทและ2)ศึกษาประสิทธิภาพ หลักสูตรฝึกอบรมเพื่อสร้างเสริมความสามารถในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์สำหรับครูปฐมวัย ในจังหวัดชัยนาท กระบวนการพัฒนาหลักสูตรประกอบด้วย 4 ขั้นตอน คือ ขั้นตอนที่ 1 การ กำหนดข้อมูลพื้นฐาน ข้อมูลที่นำมาใช้สำหรับการพัฒนาหลักสูตรครั้งนี้มาจาก 2 แหล่งคือ 1.1 การศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ได้ข้อสรุปเกี่ยวกับการเขียนแผนและการจัดกิจกรรมการ เรียนรู้ตามกระบวนการจัดการเรียนรู้การแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์สำหรับเด็กปฐมวัย กระบวนการ ฝึกอบรมครูประจำการ (In - service Training) และกระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการ และ 1.2 การศึกษาสภาพ ปัญหา และความต้องการเกี่ยวกับการพัฒนาความสามารถในการแก้ปัญหาอย่าง สร้างสรรค์สำหรับครูปฐมวัย โดยการสัมภาษณ์ วิเคราะห์ข้อมูล โดยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) พบว่า ครูผู้สอนส่วนใหญ่ต้องการพัฒนาตนในด้านนี้ เพื่อนำมาใช้ในการจัดการเรียนรู้ ้ขั้นตอนที่ 2 การออกแบบหลักสูตร จำแนกการดำเนินการออกเป็น 2 ขั้นตอน คือ 2,1 การเขียน โครงร่างหลักสูตร ซึ่งประกอบด้วย ปัญหาและความสำคัญ วัตถุประสงค์ หลักการ เป้าหมาย ้โครงสร้างเนื้อหา/กิจกรรม กระบวนการฝึกอบรม กิจกรรมการฝึกอบรม สื่อ/แหล่งการเรียนรู้ การ วัดและประเมินผล และ 2.2 การประเมินความเหมาะสมและประเมินความสอดคล้องของโครงร่าง หลักสตรพบว่า ทกองค์ประกอบของหลักสตรมีความเหมาะสมอย่ในระดับดี และมีค่าดัชนีความ สอดคล้องสูงกว่าเกณฑ์ ขั้นตอนที่ 3. การทดลองใช้และการหาประสิทธิภาพ จำแนกการดำเนินการ ออกเป็น 2 ระยะคือ 3.1 การศึกษานำร่อง เป็นการนำหลักสูตรฝึกอบรมไปทดลองใช้เพื่อศึกษาความ เป็นไปได้ของการใช้หลักสูตรในสถานการณ์จริง ปรับปรุงและพัฒนาในส่วนที่ยังบกพร่องและ 3.2 นำหลักสูตรฝึกอบรมไปใช้กับกลุ่มเป้าหมายซึ่งเป็นเป็นครูปฐมวัยที่ปฏิบัติการสอนชั้นอนุบาล 1 และ 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาท จังหวัดชัยนาท จำนวน 50 คน ใน ภากเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2557 ระยะเวลาที่นำหลักสูตรไปใช้ 6 สัปดาห์ โดยใช้รูปแบบการทดลอง แบบกลุ่มเดียวทำการทดสอบก่อนและหลังใช้หลักสูตร ดำเนินการฝึกอบรมด้วยวิธีการวิจัยเชิง ปฏิบัติการ (Action Research) โดยมีกระบวนการ 4 ขั้นตอน ได้แก่ การวางแผน (Planning) การ ปฏิบัติตามแผน (Action) การเก็บรวบรวมข้อมูล (Observation) และการสะท้อนผล (Reflection) เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลประกอบด้วย แบบทดสอบความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการ แก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ แบบประเมินความสามารถในการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ แบบ ประเมินความสามารถในการจัดการเรียนรู้ แบบ ประเมินความพึงพอใจของครูปฐมวัยที่เข้ารับ การฝึกอบรมตามหลักสูตร สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลประกอบด้วย การวิเคราะห์ข้อมูลเชิง ปริมาณใช้สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที่ (t-test Dependent) และการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

ผลการทดลองใช้หลักสูตรพบว่า ครูปฐมวัยมีคะแนนเฉลี่ยของความรู้ความเข้าใจ เกี่ยวกับการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์หลังการฝึกอบรมสูงกว่าก่อนการฝึกอบรมอย่างมีนัยสำคัญที่ ระดับ .05 ครูปฐมวัยมีความสามารถในการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้และการจัดการเรียนรู้ ใน ระดับมาก และมีความคิดเห็นต่อหลักสูตรฝึกอบรมอยู่ในระดับมากและขั้นตอนที่ 4. การประเมิน และปรับปรุงหลักสูตร ผลการประเมินพบว่า หลักสูตรฝึกอบรมที่พัฒนาขึ้นมีประสิทธิภาพตาม เกณฑ์ และได้มีการปรับปรุงในส่วนของโครงสร้างเนื้อหา กิจกรรม กระบวนการฝึกอบรมและคู่มือ การฝึกอบรมเพื่อให้ได้หลักสูตรฝึกอบรมที่สามารถนำไปใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

คำสำคัญ: การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรม การเสริมสร้าง ความสามารถในการแก้ปัญหา อย่างสร้างสรรค์ ครูปฐมวัย Research Title The Development of An In-Service Training Course to Enhance Creative

Problem Solving Capability for Pre-School Teachers in Chainat

Province, Thailand

Researcher Patchara Poompachati

Research Year 2014

Abstract

The purpose of this study were to 1) develop the In-Service Training Course to Enhance Creative Problem Solving Skill for Pre-School Teachers in Chainat Province, Thailand and 2) investigate the effectiveness of an In-Service Training Course to Enhance Creative Problem Solving Skill for Pre-School Teachers in Chainat Province, Thailand. The process of the study involved 4 stages as follows: Stage1 Gathering basic data from 2 sources: 1.1 reviewing the context and relevant literature for the writing of the lesson plan and learning activity management according to learning management process of Creative Problem Solving for Preschool Children, in-service training process, as well as action-research process. 1.2 reviewing problem conditions and needs of self-development on creative problem solving skill of pre-School teachers. The data analyzing by applying content analysis found that most teachers needed self-development on creative problem solving skill to be implemented in the learning management. Stage 2. Designing the in-service training course which was created by 2 phases: 2.1 Designing the blueprint of the course which comprised the Introductory of the general situation, Objectives, Principles, Goals, Activities/Content Structure, Training Process, Training Activities, Materials/Learning Resources as well as Course Evaluation and Assessment 2.2 Assessing the effectiveness and relevancy of all elements of the in-service training course development, which was found that every course element was suitable and at high level. The relevant index was also higher than the criteria. Stage 3. Implementing and testing the effectiveness of the in-service training course was created by 2 phases: 3.1 Pilot study of the inservice training course in the authentic situations for improving and developing the weak points of the course. 3.2 Implementing the in-service training course with 50 preschool teachers of K1 – K2 under the jurisdiction of Chainat Primary Educational Service Area of Chainat Province, Thailand during the first semester of the year 2014. The curriculum implementation period was 6 weeks by the single group pretest-posttest design in which action research was used and comprised 4 stages: planning, action, observation, and reflection. The instruments employed were 1) Cognitive Ability Test 2) Evaluating form for the in-service training lesson plan writing 3) Observation form for learning activity management skills and 4) Questionnaire on opinions towards the in-service training course. Data analysis consisted of percentage, means $(\overline{x})$, and standard deviation (S.D.), t-test Dependent, qualitative analysis and content analysis.

The results of the study revealed that:trained teachers gained better cognitive ability about creative problem solving than in the pretest at the statistical significance level .05. The overall teachers' abilities in the lesson plan writing and learning management and opinions on the in-service training course were highly satisfied and Stage 4. Evaluation and development of the in-service training course. The result of the evaluation of the in-service course was effective according to the criteria. Some parts of the course content, training activities, training process and training manual were also adjusted and improved to promote higher effectiveness for further implementation.

Keywords: Development of An In-Service Training, Course, Enhancing, Creative Problem Solving Capability, Preschool Teachers